

Προς :
ΡΑΕ
μέσω
info@rae.gr

Αθήνα, 16 Ιανουαρίου 2023

Αρ. ΔΡΥΘ/ Ε.Κ. 9308/48

Περίληψη: Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΕ επί των εισηγήσεων που υπέβαλαν ΑΔΜΗΕ και ΔΕΔΔΗΕ για τους περιορισμούς έγχυσης των Σταθμών ΑΠΕ, ΣΗΘΥΑ και Σταθμών Αποθήκευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, οι οποίοι εμπίπτουν στην εφαρμογή του άρθρου 10 του ν. 4951/2022 (ΦΕΚ Α' 129/04.07.2022)

Σχετικά: α. Η από 15.12.2022 Ανακοίνωση της ΡΑΕ

Αξιότιμοι κύριοι,

Αναφερόμενοι στην ως άνω διαβούλευση, παρακαλούμε να ληφθεί μέριμνα για τα ακόλουθα θέματα στο πλαίσιο συνδρομής μας στο έργο της Αρχής σας και των Διαχειριστών για τη βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου δυναμικού ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ και των υποδομών συστήματος και δικτύου, υπηρετώντας παράλληλα τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς στόχους και ακολουθώντας τα ευρωπαϊκά πρότυπα για την ενίσχυση των επενδύσεων, τα κίνητρα και την προώθηση της ένταξης και της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, την ενίσχυση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της εξοικονόμησης ενέργειας και την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού. Ενώ, παράλληλα να εξασφαλίζονται η εύρυθμη λειτουργία των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, η ισότιμη μεταχείριση των συμμετεχόντων σε αυτές, η προστασία και η ενίσχυση της θέσεως των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας και η διασφάλιση οικονομικά προσιτών και διαφανών τιμών ενέργειας.

- Αρχικά, θα θέλαμε να θέσουμε υπόψη σας την αναγκαιότητα μη περιορισμού του επιπέδου παραγωγής της νέας μονάδας ΣΗΘΥΑ, η οποία βρίσκεται στο στάδιο της ολοκλήρωσης της διαγωνιστικής διαδικασίας ανάδειξης αναδόχου του έργου, με πρόβλεψη έναρξης αυτού εντός του 1ου εξαμήνου του 2023 και συμβατικό χρόνο ολοκλήρωσης 22 μήνες. Η μονάδα θα κατασκευασθεί στο πλαίσιο του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ), βάσει των διατάξεων του Ν. 4759/2020, όπου χαρακτηρίστηκαν οι

Περιφερειακές Ενότητες Κοζάνης και Φλώρινας και του Δήμου Μεγαλόπολης ως Ζώνες Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ) και για τις οποίες λαμβάνονται μέτρα για την εξυπηρέτηση των σκοπών της δίκαιης αναπτυξιακής μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών, δίνοντας προτεραιότητα σε άδειες ή εγκρίσεις έργων ΑΠΕ-ΣΗΘΥΑ που εγκαθίστανται εντός των Ζ.ΑΠ.

Στο πλαίσιο αυτό και βάσει του Μνημονίου Στρατηγικής Συνεργασίας και Κατανόησης (MoU) το οποίο υπογράφηκε στις 17-09-2021, μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών (Φορείς Αυτοδιοίκησης (Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, Δήμος Κοζάνης, Δήμος Εορδαίας, Δήμος Αμυνταίου), ΔΕΗ, ΔΕΣΦΑ, ΣΔΑΜ-ΥΠΕΝ), αποφασίστηκε η προώθηση και ολοκλήρωση των αναγκαιών ενεργειών με στόχο τη διασφάλιση της λειτουργίας των τηλεθερμάνσεων στη Δ. Μακεδονία και μετά την παύση λειτουργίας των υφιστάμενων λιγνιτικών μονάδων της περιοχής και μεταξύ άλλων, η κατασκευή και θέση σε λειτουργία νέων μέσων παραγωγής θερμικής ενέργειας σε χώρους της ΔΕΗ (ΑΗΣ Καρδιάς και Πτολεμαϊδας 5), η διασύνδεση αυτών μέσω αγωγών θερμικής ενέργειας με τις Δημοτικές Επιχειρήσεις Τηλεθέρμανσης, καθώς και η κατασκευή των αναγκαιών υποδομών για την τροφοδότηση με φυσικό αέριο ορισμένων νέων μέσων παραγωγής θερμικής ενέργειας.

Η μονάδα ΣΗΘΥΑ αποτελεί ίσως το πιο κρίσιμο έργο από τα νέα μέσα παραγωγής θερμικής ενέργειας μιας και συμβάλλει καθοριστικά στη μείωση της τελικής τιμής θερμικής ενέργειας την οποία θα προμηθεύονται οι Δημοτικές επιχειρήσεις τηλεθέρμανσης από το διασυνδεδεμένο σύστημα. Η μελέτη, σχεδιασμός και υλοποίηση αυτού βασίστηκε στις μέγιστες παραγωγικές ικανότητες του εξοπλισμού που προβλέπεται να εγκατασταθεί, ενώ στη σειρά φόρτισης των μέσων παραγωγής, η μονάδα ΣΗΘΥΑ αποτελεί την προτεραιότητα, έχοντας στόχο μέσα από τη μεγιστοποίηση της παραγωγής της, τη μέγιστη δυνατή μείωση του κόστους της παρεχόμενης θερμικής ενέργειας στο σύνολό της. Η επίτευξη της βέλτιστης τιμής στην παροχή της θερμικής ενέργειας, υπήρξε εξ αρχής ένας από τους βασικούς στόχους του ανωτέρω Μνημονίου στο πλαίσιο της Δίκαιης Αναπτυξιακής μετάβασης της περιοχής που βιώνει την απολιγνιτοποίηση.

Βάσει των ανωτέρω γίνεται σαφές ότι η οποιαδήποτε μείωση του επιπέδου παραγωγής της μονάδας ΣΗΘΥΑ θα επιφέρει αύξηση του μοναδιαίου κόστους παραγωγής θερμικής ενέργειας και κατά συνέπεια αύξηση της αντίστοιχης τιμής για τις τηλεθερμάνσεις, γεγονός που δε συνάδει με τους στρατηγικούς στόχους της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης.

- Επίσης, επί της αρχής, θεωρούμε ότι οι σταθμοί αποθήκευσης συνδράμουν στη σταθεροποίηση του συστήματος και στην παροχή ισχύος εξισορρόπησης, καθώς και στη βέλτιστη αξιοποίηση παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σε 24ωρη βάση και ως εκ τούτου, φρονούμε ότι η συμμετοχή των σταθμών αποθήκευσης στην αγορά εξισορρόπησης δεν θα πρέπει να διέπεται από τυχόν περιορισμούς.

Λαμβάνοντας υπόψη όμως, ότι βάσει της εισήγησης του ΑΔΜΗΕ προτείνονται περιορισμοί, θεωρούμε εύλογο ειδικά στις περιπτώσεις που σταθμοί ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ συνδέονται στον ίδιο Υποσταθμό (Υ/Σ) ΥΤ/ΜΤ ή ΥΥΤ/ΜΤ με σταθμούς αποθήκευσης, να δίνεται η δυνατότητα στους τελευταίους να εγγέουν, χωρίς περιορισμούς, στο ημερήσιο παράθυρο 09:00-17:00 στο βαθμό που δεν υπάρχει συνολική υπέρβαση του οριζόμενου ορίου για τους σταθμούς ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ, δεδομένου ότι, βάσει της εισήγησης, οι περιορισμοί δεν είναι

τοπικά και γεωγραφικά προσδιορισμένοι και δεν κάμπει κάποιο τεχνικό επιχείρημα λειτουργίας του συστήματος.

- Δεδομένου ότι η ωρίμανση, η κατασκευή και η θέση σε λειτουργία των σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ είναι δυναμική διαδικασία και απαιτεί μία σημαντική χρονική περίοδο, προτείνουμε να υπάρχει κλιμάκωση των επιβαλλόμενων περιορισμών έγχυσης βάσει χρονολογικής κλίμακας αύξησης της ένταξης των σταθμών αυτών στο σύστημα/δίκτυο. Με αυτόν τον τρόπο η λήψη περιορισμών έγχυσης θα ακολουθεί την εξέλιξη ένταξης νέων έργων και της αντίστοιχης πιθανόν προκύπτουσας ανάγκης περιορισμών και ταυτόχρονα θα αποφευχθεί μια αναίτια, ίσως, και εμπροσθοβαρής μείωση της αποδοτικότητας έργων που είναι σήμερα πιο ώριμα ή υπό κατασκευή.
- Επιπλέον, θεωρούμε σκόπιμο να αποτυπωθεί ευκρινώς στην εισήγηση του ΑΔΜΗΕ η μόνιμη εξαίρεση των σταθμών αντλησιοταμίευσης από την εφαρμογή περιορισμού της μέγιστης ισχύος έγχυσης σε σχέση με την ονομαστική ικανότητά τους.
- Επίσης, θεωρούμε ότι θα έπρεπε να εξεταστεί η πρόβλεψη για εξαίρεση από τους περιορισμούς έγχυσης των σταθμών με διμερή συμβόλαια αγοροπωλησίας ενέργειας (RES PPAs). Θεωρούμε ότι με αυτόν τον τρόπο θα διευκολυνθεί η δραστηριότητα της σύναψης αυτών των συμβολαίων, της οποίας η ανάπτυξη αποτελεί άμεση προτεραιότητα και πρωτεύων στόχος για την ελληνική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, υπηρετώντας τις εθνικές και ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για την ενεργειακή μετάβαση και την εκπλήρωση των στόχων για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030 και το 2050.
- Αναφορικά με την πρόταση του ΑΔΜΗΕ για την εφαρμογή των αναπροσαρμοσμένων περιορισμών έγχυσης σε υφιστάμενους σταθμούς, στους οποίους είχαν επιβληθεί οι αρχικοί περιορισμοί πριν από την αναπροσαρμογή τους προτείνουμε να επανεξεταστεί και να μην εφαρμοστεί γιατί θεωρούμε ότι δεν συνάδει με τις διατάξεις της παρ. 12 του άρθρου 10 του Ν. 4951/2022 και επιπλέον θα λειτουργήσει ανασταλτικά ως προς τις επενδύσεις για έργα ΑΠΕ, αφού καθιστά άκρως επισφαλή την παραδοχή των σχετικών παραμέτρων λήψης επενδυτικών αποφάσεων, εφόσον οποιαδήποτε μελλοντική διείσδυση ή κατάσταση του συστήματος θα έχει επίπτωση σε έργα τα οποία ήδη έχουν χρηματοδοτηθεί και κατασκευαστεί βάσει συγκεκριμένων παραμέτρων.
- Αναφορικά με τα προτεινόμενα χρονικά παράθυρα περιορισμού έγχυσης τόσο για τους αιολικούς σταθμούς όσο και για τους σταθμούς αποθήκευσης στο χρονικό παράθυρο αυξημένης παραγωγής των Φ/Β σταθμών, θεωρούμε ότι θα πρέπει να επαναπροσδιοριστεί βάσει εποχικότητας, λόγω της διαφορετικής παραγωγής η/ε από Φ/Β σταθμούς κατά τη διάρκεια του έτους. Ειδικότερα για τους σταθμούς αποθήκευσης, οι περιορισμοί έγχυσης στους σταθμούς αποθήκευσης κατά το χρονικό παράθυρο 09:00-17:00, που φτάνουν μέχρι και τον μηδενισμό της έγχυσης ισχύος κατά τις ώρες ηλιοφάνειας, θεωρούμε ότι χρήζει γενικής αναθεώρησης ιδιαιτέρως εάν αυτή προγραμματίζεται να εφαρμοστεί όλο το έτος, ανεξαρτήτως των καιρικών

συνθηκών, του επιπέδου έγχυσης των Φ/Β σταθμών, του γεωγραφικού σημείου εγκατάστασης των σταθμών αποθήκευσης και του τρόπου ηλεκτρικής διασύνδεσης.

- Λόγω της μεγάλης διείσδυσης έργων ΑΠΕ στο δίκτυο και στο σύστημα των 150kV, ευλόγως συμπεραίνεται ότι στο σύστημα των 400kV δεν αναμένεται να προκύψει κάποιου είδους συμφόρηση ή κορεσμός του δικτύου. Τούτου δοθέντος και λαμβάνοντας υπόψη ότι τα έργα ΑΠΕ που συνδέονται στο σύστημα των 400kV ενισχύουν την ευστάθεια του συστήματος και απαιτούν μεγαλύτερο κόστος διασύνδεσης/ενίσχυσης του συστήματος, προτείνουμε στα έργα αυτά να μην εφαρμόζονται περιορισμοί έγχυσης. Άλλωστε, στην περίπτωση όπου, όντως, εμφανίζονται ζητήματα συμφόρησης στο σύστημα των 400kV, ο ενδεικνυόμενος τρόπος αντιμετώπισης είναι, μεταξύ άλλων, η εξέταση δημιουργίας νέων ζωνών προσφοράς και όχι ο περιορισμός έγχυσης μονάδων παραγωγής.
- Θεωρούμε απαραίτητο να αποσαφηνιστεί ευκρινώς ότι οι περιγραφόμενοι περιορισμοί της μέγιστης ισχύος έγχυσης θα επιβάλλονται στο σημείο μέτρησης στο σύστημα και όχι στην έξοδο του εκάστοτε σταθμού στη μέση τάση, δεδομένου ότι ο ΑΔΜΗΕ λειτουργεί το σύστημα βάσει των εγχύσεων σε αυτό.
- Αναφορικά με την επιβολή χρεώσεων μη συμμόρφωσης (ΧΜΣ) στους περιορισμούς μέγιστης ισχύος έγχυσης, όπως προτείνονται στις εισηγήσεις και των δύο Διαχειριστών, αντιλαμβανόμενοι τον επί της αρχής αποτρεπτικό χαρακτήρα της επιβολής ΧΜΣ, θεωρούμε όμως σκόπιμο να μην εφαρμοστούν εξαρχής αλλά εντός εύλογου σύντομου χρονικού διαστήματος στο οποίο θα υπάρξουν συμπεράσματα των Διαχειριστών για την ύπαρξη ή μη καθώς και τη συστηματικότητα και το μέγεθος των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης.
- Θεωρούμε ότι η προτεινόμενη μοναδιαία τιμή ΧΜΣ είναι ιδιαίτερα υψηλή και προτείνουμε να επαναξιολογηθεί, εξετάζοντας την εφαρμογή κλιμακωτών χρεώσεων, βάσει του μεγέθους της διαπιστωμένης απόκλισης και της συχνότητας εμφάνισης των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης, ώστε να εφαρμόζονται οι μεγαλύτερες χρεώσεις σε συστηματικές και μεγάλες αποκλίσεις. Με αυτόν τον τρόπο θεωρούμε ότι, αρχικά, αποτυπώνεται ορθά η τήρηση του εγκεκριμένου πλαισίου λειτουργίας των μονάδων και περαιτέρω επιτυγχάνεται ο σκοπός της γενικής και ειδικής πρόληψης του σχετικού κυρωτικού μέτρου, επιτρέποντας την πλήρη και εμπειριστατωμένη αξιολόγηση των παραβιάσεων εκ μέρους των συμμετεχόντων βάσει ιδίως της βαρύτητας και της συστηματικότητας τους, και κατ' επέκταση τη σύμφωνη με τις επιταγές της αναλογικότητας και ακριβοδίκαιη εκτίμηση των απαιτούμενων ενεργειών και προβλέψεων σχετικής ποινολόγησης αυτών.
- Κατ' αντιστοιχία, και βάσει του οριστικού αποτελέσματος που επιφέρει, θεωρούμε ότι το δικαίωμα του Διαχειριστή για απενεργοποίηση της σύνδεσης του σταθμού στις περιπτώσεις παραβίασης των περιορισμών έγχυσης αυτού, θα πρέπει να διέπεται από ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια αξιολόγησης της μη συμμόρφωσης του σταθμού και προτείνουμε να

προβλεφθούν στάδια προφορικής προειδοποίησης και επίπληξης, πριν από το τελικό στάδιο απενεργοποίησης, όπου θα περιγράφονται σε σχετική διαδικασία των ρυθμιστικών κειμένων (Κανονισμοί και Κώδικες) λειτουργίας των αγορών.

- Τέλος προτείνουμε να εξεταστεί η δυνατότητα οι περιορισμοί έγχυσης να μπορούν να ομαδοποιηθούν και να εφαρμοστούν ανά Φορέα Σωρευτικής εκπροσώπησης (ΦοΣΕ ΑΠΕ), ώστε στην περίπτωση που κάποιος σταθμός λόγω μειωμένης ηλιοφάνειας ή αιολικού δυναμικού παράγει λιγότερο από τα όρια της μέγιστης ισχύος έγχυσης που θα οριστούν ρυθμιστικά, να δίνεται η δυνατότητα μη επιβολής περιορισμών σε άλλους σταθμούς του ίδιου χαρτοφυλακίου.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση και συνεργασία.

Με εκτίμηση,

Ευαγγελία Γκότζου
Διευθύντρια Ρυθμιστικών Θεμάτων

Κοινοποιήσεις:

- ΔΕΗΑΝ Α.Ε./ΓΔ/ΝΥΕΔ
- ΔΕΗΑΝ Α.Ε./Διεύθυνση Ανάπτυξης Έργων
- ΔΕΗΑΝ Α.Ε./Διεύθυνση Στρατηγικής και Επιχειρηματικής Ανάπτυξης